

IN MEMORIAM

Prof. Habil. Dr. Algirdas DEMBINSKAS
(1939 07 06 – 2016 07 23)

Su giliu liūdesiu pranešame, kad netekome iškiliausio Lietuvos psichiatro, humanistinės krypties psichiatrijoje pradininko, pagrindinio psichinės sveikatos minties formuotojo, visų šiuolaikinės psichiatrijos specialistų mokytojo, ypatingai talentingo ir jautraus gydytojo, habilituoto daktaro, profesoriaus ALGIRDO DEMBINSKO.

Prof. Habil. Dr. Algirdas Dembinskas gimė 1939 metais liepos 6 dieną Joniškėlyje. Profesoriaus protėviai buvo bajorai, todėl jam buvo suteikti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės bajoro, pobogas herbo titulas. Tėvas buvo tremtinys, daug gyvenimo metų praleidęs Sibire.

Jaunystėje profesorius ypač išsiskyrė geru mokslu, 1963 metais baigė Vilniaus universitetą Medicinos fakultetą ir pasirinko psichiatro kelią. Psichiatrija tapo neatsiejama profesoriaus gyvenimo ir šeimos (žmona Laisvė Dembinskienė – psichiatrė) dalis. Ypatingas gydytojo talentas, nuolatinis žinių siekimas, meilė knygoms, neišsemiama klausytojo kantrybė, užduodami taiklūs klausimai, begalinė tolerancija, argumentuotos įžvalgos, pagarba kito nuomonei, ramus balsas – tai savybės kurios kiekvienam bendraujančiam palikdavo ypatingą jausmą, norą vėl susitikti ir vėl gauti gyvenimui naudingą pamoką. Psichiatras Algirdas Dembinskas pirmasis ligoninėje nusiėmė baltą chalata, tuo parodydamas visai psichiatrų bendruomenei, kad neturi būti sienos skiriančios mus ir pacientus, kad tarpasmeniniame bendravime visi yra vienodi, lygiaverčiai partneriai.

Profesorius buvo ypatingas pedagogas. Jo paskaitų susirinkdavo klausytis pilnos auditorijos žmonių iš įvairių universitetų, jo paskaitų laukdavo visose gydymo įstaigose. Ypatingai aukšta kalbos kultūra, originaliai perteikiamos žinios visiems išlikdavo visam gyvenimui. Profesoriaus erudicija, žinios ir klinikinė patirtis buvo neįkainuojamos dovanos visiems jo mokiniais, nes jis dalinosi jomis dosniai ir geranoriškai. Ypatingas profesoriaus talentas buvo užduoti klausimus, į kuriuos rasti atsakymą tekdavo įdėjus daug darbo ir pastangų, bet su visais smalsiais jis leisdavosi į galias ir nepaprastai pamokančias diskusijas, o jo klinikinė patirtis ir pedagoginis talentas skatindavo mokytis ir sekti juo. Šios Mokytojo savybės išugdė visą plejadą

psichiatrijos praktikų ir mokslininkų, kurių širdyse jo atminimas išliks visiems laikams. Profesorius Algirdas Dembinskas subūręs didelę mokinių grupę yra pagrindinio vadovėlio „Psichiatrija“ (2003 m.) sudarytojas ir mokslinis vadovas, bei septynių mokomųjų knygų autorius.

Lietuvos psichiatrijos mokslas neįsivaizduojamas be profesoriaus Algirdo Dembinsko indėlio. Profesorius domėjosi visomis psichiatrijos kryptimis: nuo genetikos, psichopatologijos, psichofarmakologijos iki epidemiologijos, psichoterapijos, socialinės psichiatrijos. Apgintos dvi biomedicinos mokslų srities disertacijos: „Šizofrenija sergančių vilniečių klinikinės ir epidemiologinės ypatybės“ (1970 m.) bei „Girtavimo ir alkoholizmo medicininės ir socialinės priežastys“ (1993 m.), publikuota apie 200 mokslinių straipsnių, bendraautorius penkių monografijų. Jam vadovaujant apgintos 11 disertacijų. Profesoriaus darbas suicidologijos srityje XIX pasauliniame suicidų prevencijos kongrese Adelaidėje buvo apdovanotas didžiuoju prizu. Profesorius Algirdas Dembinskas visada entuziastingai palaikė naujausių psichikos sveikatos sričių raidą Lietuvoje.

Profesorius buvo labai aktyvus psichiatrijų bendruomenės narys. Daug metų vadovavo Lietuvos psichiatrijų asociacijai, įkūrė ir vadovavo Lietuvos suicidologijos asociacijai, buvo Europos psichiatrijų asociacijos narys, Tarptautinės savižudybių prevencijos asociacijos narys. Jis nuolatos organizavo ir pirmininkavo tarptautinėms ir nacionalinėms konferencijoms, skaitė pranešimus ne tik Lietuvoje, bet ir įvairiose pasaulio šalyse: Prancūzijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Danijoje, Slovėnijoje, Belgijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Baltarusijoje, JAV, Anglijoje, Australijoje, Kinijoje, Latvijoje, Estijoje ir kt.

Profesorius ilgą laiką buvo Lietuvos respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausias psichiatras, konsultantas, pagrindinių profilaktikos programų ir psichinės sveikatos priežiūros normų rengėjas. Taip pat buvo mokslinių ir praktinių žurnalų redakcinės kolegijos nariu: „Psichiatrijos žinios“, „Medicinos teorija ir praktika“, „Biologinė psichiatrija ir psichofarmakologija“, „Psichiatrija“, „Psichiatrija ir Neuropologija“. Jo švietėjiška veikla televizijoje, radijuje, žurnaluose, laikraščiuose, kvietiniai pranešimai įvairiose bendruomenėse yra nesuskaičiuojami. Kultūros srityje su profesoriumi konsultavosi žymiausi Lietuvos režisieriai ir aktoriai, menininkai, nes tik jis galėjo ypač subtiliai perteikti psichikos įvairovę.

Profesorius taip pat pasižymėjo lengvojoje atletikoje ir alpinizme. Būdamas moksleiviu tapo Kauno miesto bėgimo čempionu. Studijų metais vadovavo Vilniaus universiteto Turistų klubui, taip pat buvo Lietuvos alpinistų rinktinės narys, įveikęs aukščiausių kalnų viršūnes (tarp jų Lenino – 7134 m.).

Įvairiapusė profesoriaus habilituoto mokslų daktaro Algirdo Dembinsko veikla buvo įvertinta Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi už nuopelnus medicinai (2004 m.).

Ypatingai produktyvi profesoriaus veikla, didelis užimtumas niekada neatitolino meilės ir rūpesčio šeimai. Žmona Laisvė ir sūnus Algirdas – tai pagrindiniai žmonės kuriems profesorius skyrė savo darbus ir meilę.

Visus mus palietė tamsa ranka vėsia,
Dabar jokia užuojauta neguodžia,
Nebent viltis, kad neišnyks dvasia,
Kad liks darbai, sumanymai ir žodžiai.

Telieka Jis mūsų atmintyje.

Lietuvos psichiatrijų asociacijos bendruomenė
Vilniaus universiteto medicinos fakulteto psichiatrijos klinikos kolektyvas

